

УДК 330.322.12 (477.43)

O. Chubayko, PhD, Associate Professor State Agrarian and Engineering University in Podilya

INVESTMENT POLICY OF THE CITY

Annotation. The problems of development of investment activity in Kamenetz-Podolsk, matching the city main objectives of investors, investment activity in the city, the development of a program to encourage potential investors.

Bunt directly investitsiynoi politiki in m. Kam'yantsi Podilskomu e stvorenniya spriyatlivih minds for rozvitku investuvannya, away polipshennya investitsiynogo klimatu, Dopomoha sub'ektam gospodaryuvannya in realizatsii ekonomichno i sotsialno znachuschih investitsiynih proektiv iz zaluchennyam usih Jerel finansovih resursiv. Odnieyu s minds efektyvnosti zaluchennya resursiv for investuvannya guilty Buti uzgodzhennya osobist tsiley investora s tsilyami i zavdanniyami zagalnoi sotsialno ekonomichnoi prog-mista.

Pozhvalennya protsesiv investuvannya Got vidbuvatisya for rakhunok stimulyuvannya investoriv, pidgotovki advertising prezentatsiynoi produktii, uchasti have mizhnarodnih vistavkah, investitsiynih forum held that seminariv konferentsiy, vigotovlennya stendiv for vistavok, maximum vikoristannya website s characteristics obektiv vkladen scho proponuyutsya on investitsiynomu toscho market analysis.

Another aspect vazhlyvim e pidtrimka investoriv, yaki priynyali Reforms in investuvati ekonomiku mista. Tse, zokrema, nadannya informatsiynoi that konsultativnoi Dopomoha on pochatkoviy stadii vprovadzhennya project spriyannya have virishenni Threading problems.

Temple result rivnya investitsiynoi privablivosti mista Got statistical chitke viznachennya prioritetiv investitsiynoi politiki mista that mehanizmv ih realizatsii, intensivnist zaluchennya resursiv, headache factors yakoi e dosvid mizhnarodnoi diyalnosti miskoi Vlady that nalagodzhennya vzaemoz'yazkiv s potentsiynimi investorami vrahovyuchi Promyslova, tourist and rekreatsiyny, that labor potentsial town.

Keywords: investment, trade, city, investors, the region's investment attractiveness.

O.В.Чубайко, кандидат економічних наук, доцент ПДАТУ

ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА МІСТА

Викладені питання інвестиційної політики в місті, її відповідності основним цілям інвесторів, прибутковості, безризиковості і ліквідності інвестицій

Ключові слова: інвестиції, зовнішньоекономічна діяльність, інвестори, місто, інвестиційна привабливість

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах суттєвої обмеженості державного бюджетного фінансування та спроможностей місцевого бюджету актуальним є розкриття усіх потенційних можливостей фінансово-кредитної підтримки процесу інвестування, спрощення доступу до джерел інвестиційних фінансових ресурсів, залучення максимально широкого кола інструментів фінансово-господарського ринку для забезпечення сталої інвестиційної політики в місті. Саме успішні інвестиційні проекти здатні забезпечити зростання обсягів виробництва продукції та надання послуг, збільшити кількість якісних робочих місць, підвищити податковий потенціал території, сприяти зростанню добробуту громади.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблеми іноземного інвестування доволі широко представлені в українській економічній науці. Різні їх напрями висвітлені провідними українськими науковцями О.Г. Білорусом, Є.Г. Бойко, О.В. Гаврилюком, А.П. Гайдучьким, В.М. Гейцем, Ю.В. Макогоном, А.М. Поручником, В.С. Савчуком, В.Р. Сіденком, А.А. Чухном та іншими. Проте й досі ці питання є актуальними як в регіональному масштабі, так і в окремих містах.

Формулювання цілей статті (постановка завдання): дослідження питань інвестиційної політики в місті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інвестиційна політика м. Кам'янця-Подільського реалізовується через відповідні програмні документи. З 2005 року в місті діяла Програма інвестиційного розвитку на 2005-2010 роки. Завдяки її впровадженню були здійснені заходи у сфері формування інвестиційного іміджу міста, сприятливого інвестиційного клімату, активізації інвестиційних процесів, залучалися вітчизняні та іноземні інвестиційні ресурси у розвиток економіки та соціальної сфери міста. З метою пролонгації позитивного досвіду реалізації заходів з покращення інвестиційного клімату, створення ефективної системи залучення інвестицій, збільшення надходжень у бюджет від інвестування, розв'язання актуальних проблем розроблена Програма залучення інвестицій в економіку м. Кам'янця-Подільського на 2011-2015 роки, яка є основою сучасної політики міста у сфері залучення і реалізації інвестицій.

У рамках транскордонного співробітництва підготовлено Концептуальну ноту та іншу необхідну апліканту інформацію для підготовки заявки на участь у конкурсі Спільної операційної програми Румунія-Україна-Республіка Молдова. Метою проекту для м. Кам'янця-Подільського є залучення коштів Європейського Союзу в сумі 200 тис. євро для становлення конкурентоспроможної економіки міста, розвитку туризму та розробки спільних туристичних продуктів із партнерами проекту (м. Серет Румунія), м. Єдинці (Молдова) та міст України – Заставна і Глибока Чернівецької області.

Спільно з ГО «Журналістська ініціатива» підготовлено проект «Створення у м. Кам'янці-Подільському Центру надання адміністративних послуг» для участі у конкурсі Міжнародного фонду «Відродження» (МФВ).

Підготовлено проект «Формування лікувально-оздоровчої інфраструктури бальнеологічного курорту «Кам'янець-Подільський» до участі у Всеукраїнському конкурсі проектів та програм розвитку місцевого самоврядування. Мета проекту – залучення державних (965,838 тис. грн.) та приватних коштів (1200,0 тис. грн.) для створення сучасного лікувально-оздоровчого комплексу на базі приміщення міської поліклініки № 1.

У рамках Проекту «СОМО-Grant» представниками ТОВ «Енвіда-тек Ост» (Росія) та Асоціацією енергоефективних міст України (Україна) проведено аудит системи енергетичного менеджменту міста. Місто отримає 200 тис. грн. на впровадження енергозберігаючих заходів в одній із будівель міста. Відповідно до угоди з Європейською Асоціацією муніципалітетів «Енерджі-Сіті» в місті впроваджується Проект «MODEL-CUIDAD». Проектом передбачено влаштування ІТП з погодним регулюванням та системи вентилявання повітря в розмірі 72 тис. євро урантових коштів.

З метою отримання грантової допомоги по проектах людської безпеки програми «Кусаноне» підготовлено та подано заявки по проектах:

- забезпечення екстреної діагностики та медичної допомоги вагітним і новонародженим;
- придбання реанімобіля з сучасним медичним обладнанням;
- завершення термомодернізації дошкільних та загальноосвітніх закладів міста шляхом встановлення пластикових віконних блоків.

Скоординовано роботу та надано методичну допомогу в підготовці заявок до американського посольського фонду зі збереження культурної спадщини 2013 р.;

- збереження експонатів Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника для створення сучасного археологічного центру Західної України. Загальний бюджет проекту – 42 800 USD;
- реставрація пам'ятки архітектури XVI ст. Прибережної башти та прилеглих мурів Руської брами з баштами та укріпленнями в м. Кам'янці-Подільському. Загальний бюджет проекту – 80 000 USD.

У рамках Проекту «Реформа міського теплозабезпечення в Україні» (PMT), що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID):

- розроблено концепцію створення та роботи Центру підтримки ОСББ в місті та відкрито такий Центр;
- розроблено та затверджено Муніципальний енергетичний план (МЕП);
- підготовлено та надано для користування Кам'янець-Подільській міській раді «Каталог інвестиційних проектів міста».

У рамках Нідерландсько-Української сталої енергетичної платформи (НУСЕП), за підтримки Агентства NL Міністерства економіки, сільського господарства та інновацій Нідерландів було погоджено подану містом заявку на фінансування проведення ТЕО до проекту з будівництва сміттєпереробного заводу в місті.

На сьогоднішній день спільно з голландськими експертами підготовлено морфологічний аналіз сміття, що продукується містом, та надані рекомендації щодо будівництва біогазового заводу за умови гарантії роботи Довжоцького спиртового заводу не менше як до 2025 року та укладання відповідних угод щодо постачання барди для цього заводу.

У рамках впровадження проектів «Запровадження механізму знешкодження ртутомістких ламп», «Розробка модельної системи первинного збору та утилізації ртутомісткого сміття на прикладі м. Кам'янця-Подільського», що реалізується за фінансової підтримки Програми малих грантів ГЕФ ПРООН, проведено робочі зустрічі з представниками ГО «Агенція суспільного розвитку» та ГО «Західноукраїнський регіональний навчальний центр» щодо реалізації цих проектів. Метою реалізації проектів є зменшення рівня накопичення небезпечних для життя людини речовин у побутових

відходах в місті шляхом налагодження механізму збору відпрацьованих ртутомістких ламп та створення підприємства з їх знешкодження. Наразі дана установка отримана.

У рамках Програми «ELENA» (Європейська місцева енергетична допомога), що фінансується Європейською Комісією та Європейським інвестиційним банком, планується залучення коштів на реалізацію Програми «Енергозбереження в бюджетних установах міста», а саме: 15% – грантові кошти, а решта – кредитні кошти під 4,5% річних. У разі реалізації цього плану буде створено комунальну енергосервісну компанію, котра і стане позичальником за таким кредитом, а міська рада виступатиме гарантом за цим зобов'язанням.

На 2013 рік заплановано реалізацію енергоефективних заходів на суму 11897 тис. грн., що в свою чергу становить: 1784,5 тис. грн. – грантові кошти та 10112,5 тис. грн. – кредитні кошти під 4,5% річних. Загальна вартість Програми складає 72190 тис. грн.

З метою сприяння залученню інвестицій в економіку міста сформовано інвестиційний паспорт, що містить інформацію про потенціал та інвестиційні пропозиції міста, який поширюється Хмельницькою обласною державною адміністрацією на ярмарках, конференціях, виставках тощо.

Розвиваючи зовнішньоекономічні зв'язки місцевого бізнесу, проведено роботу з суб'єктами господарювання щодо участі у бізнес-форумі в державі Кувейт.

З метою стимулювання розвитку IT-галузі, диверсифікації економіки міста, створення сприятливих умов для залучення коштів у цю галузь компанією «Реґіон-IT» за сприяння Кам'янець-Подільської міської ради ведеться робота над створенням IT-кластеру «Кремнієва фортеця».

Обсяг прямих іноземних інвестицій станом на 01.10. 2012 року становив 10,9 млн. дол. США, що в розрахунку на одну особу складає 106 дол. США.

Кількість підприємств, що мали прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал) протягом січня-вересня 2012 р. та звітували до управління статистики в Кам'янець-Подільському районі, складає 24 одиниці. Інвестували в економіку міста представники 14 країн світу, найбільше з Німеччини, Великої Британії, Кіпру, Австрії, Латвії.

Зовнішньоторговельні операції товарами підприємства міста здійснювали з партнерами із 43 країн світу.

За 9 місяців 2012 р. експортовано товарів на 33,6 млн. дол. США, що менше на 0,9%, ніж за 9 місяців минулого року. Разом з тим імпорт збільшився на 40,4% і становив 53,5 млн. дол. США. Від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 19,9 млн. дол. США.

Значними були експортні поставки до Німеччини і Чехії кабельної продукції, до Італії – текстильного одягу, до Молдови – будівельного гіпсу та виробів з міді. Обсяг імпортних товарів сформований переважно за рахунок одержаного з Російської Федерації прокату з вуглецевої сталі, з Німеччини та Чехії – арматури ізолювальної, електричної апаратури для електричних кіл, виробів з пластмас і гуми, з Казахстану – необробленого цинку.

Основу товарної структури зовнішньої торгівлі міста складають електричне обладнання, недорогі цінні метали та вироби з них, полімерні матеріали, пластмаси.

На підприємства міста за 9 місяців 2012 р. надійшло іноземної давальницької сировини на 14,1 млн. дол. США, що становило 26,3% від загального обсягу імпорту міста. Обсяг експорту готової продукції, що виготовлена з імпортованої давальницької сировини, становив 26,0 млн. дол. США або 77,5% від загального обсягу експорту міста. Постачались за кордон електричні вироби та текстильний одяг, найбільше – до Німеччини, Чехії та Італії.

Головним напрямом інвестиційної політики в м. Кам'янці-Подільському є створення сприятливих умов для розвитку інвестування, подальше поліпшення інвестиційного клімату, допомога суб'єктам господарювання в реалізації економічно і соціально значущих інвестиційних проектів із залученням усіх джерел фінансових ресурсів. Однією з умов ефективного залучення ресурсів для інвестування повинно бути узгодження особистих цілей інвестора з цілями і завданнями загальної соціально-економічної програми міста. Пожвавлення процесів інвестування має відбуватися за рахунок стимулювання інвесторів, підготовки рекламно-презентаційної продукції, участі у міжнародних виставках, інвестиційних форумах, проведення семінарів та конференцій, виготовлення стендів для виставок, максимального використання веб-сайту з характеристикою об'єктів вкладень, що пропонуються на інвестиційному ринку тощо.

Другим важливим аспектом є підтримка інвесторів, які прийняли рішення інвестувати в економіку міста. Це, зокрема, надання інформаційної та консультативної допомоги на початковій стадії впровадження проекту, сприяння у вирішенні поточних проблем.

В узагальненому вигляді модель концепції інвестиційної діяльності подана у наступній схемі.

Рис. 1. Концепція інвестиційної діяльності в місті

Для досягнення основної мети та практичної реалізації основних напрямів Програми розроблено систему заходів. Заходи передбачають удосконалення та формування механізмів, що сприятимуть поліпшенню інвестиційного клімату в місті та регулюватимуть інвестиційну діяльність на основі балансу інтересів інвесторів та громади. Система заходів визначає терміни та конкретних виконавців на найближчу перспективу і буде коригуватись і наповнюватись новим змістом відповідно до ситуації.

Висновки. Інвестиційна привабливість міста відіграє значну роль в системі ефективного функціонування регіональної економіки.

Результатом високого рівня інвестиційної привабливості міста має стати чітке визначення пріоритетів інвестиційної політики міста та механізмів їх реалізації, інтенсивність залучення ресурсів, головними факторами якої є досвід міжнародної діяльності міської влади та налагодження взаємозв'язків з потенційними інвесторами, враховуючи промисловий, туристично-рекреаційний та трудовий потенціал міста.

Список використаних джерел

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. № 1560-XII. // ВВР. – 1991. – № 47. – С. 647.
2. Нікітіна А.В. Інвестиційна діяльність в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. / А.В. Нікітіна. // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – № 6. – С. 161-165.
3. Балануца О.О. Роль іноземного інвестування в економіці України. / О.О. Балануца. // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 10. – С. 73-76.
4. Вахненко І.С. Інвестиційна діяльність в Україні: сучасний стан та можливості її активізації. / І.С. Івахненко. // Інвестиції: практика та досвід. – 2010. – № 2. – С. 7-9.
5. Федорчук Д.Е. Нові перешкоди для іноземного інвестування в Україні. / Д.Е. Федорчук. // Економіка та право. – 2007. – № 1. – С. 32-37.

Анотація. Изложены вопросы развития инвестиционной деятельности в городе Каменце-Подольском, соответствия города основным целям инвесторов, активизации инвестиционной деятельности на территории города, разработки программы поощрения потенциальных инвесторов.

Ключевые слова: инвестиции, внешнеэкономическая деятельность, город, инвесторы, регион, инвестиционная привлекательность.